

I. ÉVFOLYAM.
43. SZÁM.
1884.

VÉGVIDÉK.

PANCSOVA.
Vasárnap.
JANUÁR. 20.

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZMIVELŐDÉSI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 5 ft. Vidékre 5 ft. 50 kr.
Fél „ 2 „ 50 kr. „ 2 „ 75 „
Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Jabukai utca: 121.

Idé küldendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemények.

HIRDETÉSEK DIJJA:

Három hasábos petitior 6 kr. Nyilttéri három hasábos petitior 10 kr.

Bélyegdíj külön minden hirdetésért 30 kr.

Pancsova jan. 19.

A héten létrejött a kiegyezés. Azaz csak annyi történt, hogy a Wittigschlager-ekkel már régebben paktált, „nem szabadelvű németiség“ összeült a tényleg már felbomlott szabadelvű párt egy pár tagjával (elől Graff V. Á. elnök és Christian polgármester) s a legközelebb választandó bizottsági tagokra nézve elfogadtatta azt a névsort, a melyet már annak idején a szabadelvűpárttal szemben felállított volt. Csak Graff V. és Christian Antal nem egyeztek bele tényleg a megállapított névsorba. A névsort alább közöljük.

A candidatio előtt az értekezlet egy programféle resolútiót is készített, a melyet szintén alább közlünk. Igen szépen hangzik; részünkről csak az a megjegyzésünk van rá, sőt tiltakoznunk kell azon passusa ellen, hogy a német és magyar polgárság megállapodását foglalja magában. Rieger Ignác volt az értekezleten az egyedüli magyar; mi Rieger bácsit testestől lelkéstől jó magyaremlőnek ismerjük, de annyival kevésbé tartjuk a magyarság képviselőjének s az egész értekezletet a magyarsággal csak némileg érintkezőnek, mert városunk számára és intelligens magyar hivatalnokai vagy egyéb magyarjaik közül egyetlent se vett fel a listájába; az eddig bennvoltagek Desseffy bíró és Martin polg. isk. igazgatót egyszerűen törölte és helyükbe senkit se állított.

S habár e részből a kiegyezett párt

nem keresve, nem is bírja teljes bizalmunkat, mégis óhajtsunk jót a jövőtől!

A resolútió így hangzik: Pancsova város német és magyar lakossága, a haza és szülőváros iránti egyenlő szeretettől lelkesítve, a törvény talaján egyesül oly céllal, hogy ezentúl, egyesült erővel egyrészt az igazi állami, municipális életünkben szóba jövő érdekeket előmozdítsa, másrészt pedig a község üdvös fejlődéséért összes telhető erejével mikködjék és következőleg a magas kormányhoz az állam és a község javát célzó igyekvéseit istápolja, végre pedig, hogy loyális előzékenységgel által a szerb polgártársainkkal való megérthetést társadalmi és községi téren előmozdítsa, — avégből, hogy majdan velök a teljes jogegyenlőség elvének szigorú fentartása mellett a község felvirágzásáért és üdvösségeért közreműködjék, s úgy amazokat, mint általában városunk összes lakosságát az állam igazi, érdekeiért való fáradozásban megnyerje.

A fellálitottak névsora: 1. Bachmann Ferencz, 2. Speibenwein János, 3. Hof András, 4. Margrandner Fülöp, 5. Dunajcsik Frigyes, 6. Golub Alajos, 7. Voltmann Ede, 8. Ziffermayer Károly, 9. Huber János, 10. Radda Mihály sen.

Aláírták: Graff W. H. elnök, Wittigschlager Károly jegyző, Weifert Ignác, Bauer Ferencz, Weiss Henrik, Fischer András, Pollacsek Lajos, Haisz István, Machnik Ferencz, Rohm Károly, Wiedmann Mihály, Kohn Móricz, Rieger Ignác, Knotz Adolf, Graff János, Gramberg Nándor.

A míg enyim a két szürke solymom,
Agaraim, ebeim míg vannak. —
Ha ég felé felleg fölé hajtlak:
Tudom, tündér, hogy a nyilam meglel;
Tölgyek közé hogy ha szállasz sebbel:
A sólymaim megtalálnak bizton:
Hogy ha pedig tovaszállsz a sikon:
Jó agarom nyomban utolérne;
S ha leszállsz a tenger mélységére:
Van búvárom, kacsam, aranyszárnyas:
Nincsen nyugtod, bárhova is szállasz!“

Hogy a tündér Jánkot így megérti,
Biz tündért nagy harag kísérti:
Verőfényes égből alászálldos,
Ereszkedik sátor mellé Jánkhöz;
S alig ér le a magasból, már szól:
„Fekete Jánk, a szibini várból!
Meglátod most veled én mint tészek,
Vitéziddel legitt hogyan végzek!“
S föl az égnek felleg alá szállva
Nyilait a harcsozokba mártja,
Kebelöknek közepén — a szívbe:
S háromszor, hogy körülzálla ivbe,
Vitéz sereg hevert fűbe, porba,
Mintha villám csapta volna sorba.

A hogy látta Szibinyáni Jánk ezt,
Haragjában mereven villám lett,
Csak azt nézi, hol lova, sárga,
Veti magát gyorsan a hátára,
Veszi rögtön kardját is az élest,
A tündérre vad robamot éleszt.

Dunagőzhajózási mizeriák Zimony és Pancsova között.

□. Van-e nagyobb kín annál, mint ha valakinek feje fölött szép gyümölcs himbálódzik; mely, ha az ember utánna nyúl, nyomtalanul eltűnik, hogy nemsokára újra megjelenve, az epedező vágyát még jobban ingerelje.

Pancsovaiakul, a Dunával sok tekintetben úgy vagyunk, mint a regebeli Tanfalus. Szemünk előtt a szép szőke Duna; mindazon kínálkozó előnyökkel, melyeket a halhatatlan Széchenyi István gróf, 1833. október 23-án irt és Magyarország nádorához intézett jelentésében oly megragadóan, begyőzőleg ecsetel. Világlátotta hajók szelik vízi madarak gyorsaságával az öreg Duna hajjait: mindannyiszor vagyont gyarapíva, jólétet előmozdítva és a közönségnek kényelmét tartva szem előtt.

Érzi is a nemes gróf lángelméjének áldást hozó gyümölcseit az ország legnagyobb része. Nemes kivételt csak is a Végvidék lakói, nevezetesen Pancsova tesznek. Vajjon nem a grófnak volt-e az intenciója: hogy e kiáltó igazságtalanság épen bennünket érjen? Bennünket, kik az édes anya szivétől úgy is eléggé távol esünk. Távol a központtól, távol a vasúttól, — egyetlen egy ember szeszélyétől függve.

A ki az 1881-ben kiadott: „Denkschrift der ersten k. k. privilegirten Donau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft stb.“ című diszmisszión lapozgatott, az előtt nyitott könyv képpen fog állani a dunagőzhajózási

Alászállni készíti őt a földre,
És elbűvik hegymenti erdőbe,
Feleresztí Jánk is a két solymot,
S a hegyektől is kerekét oldott;
De hogy magát nagy szukségbe látta
Fordul egyet, száll ki mezőhátra:
Szegény tündér fut a széles téren,
Agarait Jánk se hagyja tétlen —
Nem eresztik át a sikon, völgyen;
Szegény tündér megszoríta szörnnyen,
Egyenest a tengermélybe szálla:
De a kacsá sebtiben utána,
A tengerből ki is fel is ütze,
És a tündér minden reményt vesztve
Általszeli a nagy mezőt sehten —
S egyenest Jánk sátra alá lebben.
Ott meghajtja magát Jánkkal szembe,
És így szólal, juhászva, esengve:
„Az istenért, Szibinyáni bátyám,
Légy kegyelmes! E mezőök hátán
Bármí csapás, bajt neked szereztem,
Jóvá teszem mind ebben a perczen.
Leszek neked, meglásd, tündértestvér,
Bármí veszély, baj vagy vesztesség ér,
Ott leszek én, óvlak és megvédlek,
Török ellen harezban megsegítlek.“

Hogy ezeket Szibinyáni hallá,
Megindultan ilyeténkép szól rá:
„Tündér bátyád, szeretnék, hogy lennék,
Mert szorít most veszedelmes inség:
De ha velem testvér akarsz lenni,
Előbb talpra álljon hadam rendi,

Szépirodalmi csarnok.

Szibinyáni Jánk és a tündér.

(Szerb eredetiből fordítva.)

Összegyűlt a Szibinyáni serge.
Összegyűlti a bajvívó helyre,
A mezőre, hol tündérek játsznak. —
Erdőből egy odakiált Jánknak:
Szibinyáni, verjen meg az isten,
Mert felcsaptad selyemsátrád itten,
Ép a helyen, tündérek hol játszunk;
Rögtön vigyék embereid sátrak!
Esküszöm rá — és rejt szörnnyű bajt az —
Megbánod majd, ha szómra nem hajtasz,
Négtöröm én a hatalmad bűvét;
Mégmérgezem lovaiddnak fűvét:
Vitézidre nyavalyát bocsátok,
Főszaggatást, görcsöt küldök rátok,
Egész hadad holtan a porba hull,
A mire a szép nap lealkonyul,
Tégedet meg elfognak a turkok,
A testedre vetnek békót, hurkot,
Mindenféle kínzó gyilkos eszközt.
S kiadod a lelked gyötrelmek közt!“

Szibinyáni így felele rája:
„Nemes tündér, ne beszélj hiába.
Nem félek én töröktől se tőled,
A míg élek, a sárgám meg törtet;
Míg a karom, éles kardom hordom,

megteremtőjének nemes szándéka. Egyebütt van a bökkenő. Zimonyban van az al-Duna számára felállított dunagőzhajózási felügyelőség. Ennek köszönheti Páncsova a mai nyomorult összeköttetését. E derék léleknek azt a menetrendet, melynek párját Chinában is hiába keresnők.

Zimonyból elindul a hajó Páncsovára, egy órával a vonat megérkezése előtt. És így a Páncsovára jövőknak d. u. 2. órától, más nap délig kell Zimony ronda, de azért még drága vendéglőjében ásitozni: holott, ha a vonat megérkezése után egy órával indítanák a helyi hajót, akkor az ember rövid két óra alatt itthon lehetne. Vajjon, mivel érdemelte meg, a meglehetősen nagy kereskedéssel, és kiterjedt szállítmányüzletekkel bíró Páncsova, a Zimonyi „Inspector-Pascha” jó indulatát?

Talán nincs eléggé nagy forgalma, az éven át, hogy legrosszabb esetben az eddig divatban volt háromszori járatot, naponta, legalább kétszeri közlekedéssel fel ne tarthatnák? Legélénkebb tanúságot tesznek ez ügyben a helyi ügynökség naplói. Fémhangon tanuskodnak ezek a rengeteg összegekről, melyeket a dunagőzhajózási társaság innen évenként szed.

De nem is hisszük, hogy az igazgatóság, az ilyféle hasáskodó önkényen, nyomba ne segítene; ha kivált valaki az ügyállását úgy jelentené fel, a mint azt, nekünk naponta tapasztalni alkalmunk van. Valljuk meg azonban: hogy a dolog rajtunk is múlik. Ugyan mibe kerülne, ha az üzletemberei, a hivatalok, egy aláírási ívet nyitnának, melyben az ily fonák, neveléses eljárás ellen az igazgatóságnal, s ha kérésük meghallgatást nem nyerne — a mit kötve hiszünk — a miniszteriumnál, panaszt emelnének?

De mind e helyett mit tesznek? Szitkozódznak, lármáznak, ott a hol nincs rendjén, míg ész szerűen eljárva, igen könnyen lehetne a mindnyájunkat ennyire sújtó bajon segíteni.

Ajánljuk e sorokat az érdekelt felek becses figyelmébe.

Meghívó.

A m. sz. korona országai vörös kereszt egyesületének pancsovai városi választmányára folyó 1884. évi január hó 15-27-én délelőtt 11. órakor a pancsovai városi tanácssteremben évi közgyűlést tartandja.

Csak azután lehetsz velem azzá!

Hogy a tündér e szavakat hallá,
Megyen — megyen a lapályos térre,
különléle füvecskéket tépve,
tija a sebhett hősi szívet.

S látott-e már ember esodát illyet? —
lamennyi talpra szokik nyomba,
antha újra születtek vón' sorba,
lánczol, dalol a had egész rendi,
Mintha szellem volna valamennyi.

S a hogy a sereg talpra állt imígyen,
A tündér Jánk sátra alá megyen:
„Nosza Jánk most a sárgádra pattanj,
Megnézheted, a sereged hogy van!”

Felszökik Jánk, felpattan a lóra,
Megtékinti embereit sorra:
Az egész had épen vagyon, vigan,
Nyihog a ló, hőse ujjong — itt van!
S hogy a hadat végignézte Jánk ott,
Főkerecsi ujjolag a sátrort,
A tündérrel lönek tesvérekké:
„Mehetsz tündér, nem bántalak többé!”
Keres esókot rá a tündér helyben,
S az ég felé, felleg alá lebben.

Jánk maradott még a sátra mellett,
S három — négy nap el alig hogy telt,
Visszasiet a szibini várba,
Serege most ezerfelé válna
Haza mene, kiki otthonába,
Szibinyáni ott maradt magába.

M. S.

Napi rend:

1. A választmány 1883. évi jelentése.
2. Az igazgatóság 1883. évi május hó 25-én 868. szám alatt kelt értesítése, melylyel a vörös kereszt egyesület 1882. évi jelentése közöltetik.
3. Az igazgatóság 1883. évi július hó 2-ai 1031. szám alatt kelt felhívása, hogy a választmány bevételeiből ötöt illető „-nak megfelelő részét, a Temesváron vett, béke idején a beszerzett sebesült szállító oszlop és egyéb a sebesült és beteg harcosok sorsának könnyebbitésére szolgáló készletek elhelyezésére, háboru esetén pedig kórház berendezésére szolgáló épület és itt elhelyezendő kocsik s felszerelések jó karban tartására s megőrzésére fordítsa.
4. Az egyesület választmányára egy harmadának választása az alapszabályzat 11. §-ra való figyelemmel, mely szerint a választmány egy harmada évenként kilép.

Pancsova 1884. évi január hó 11. napján.

Christián Antal
elnök.

Graff Erzsébet
elnök.

HELYI HIREK.

* **Kinevezés.** A közlekedési minister Michel Amália, szül. Horváth úrhölgyet, az itteni távirtdai hivatalnók nejét a helybeli távirtdai hivatalhoz kezelő tisztté kinevezte.

* **Közigazgatási bizottsági ülés** volt 14-kén hétfőn, melyben folyó ügyek intézettek el.

* **Fáklyás-zene.** Szerdán január hó 16-án, a pancsovai szolgabírói járás jegyzői, az illető községek előkelőivel együtt mintegy 150-en fáklyás-zennel tisztelték meg, köztiszteletben álló szolgabírójokat: Radoszavljevics Dragutin urat.

A magyar, német, szerb és román nyelven tartott, hazafias beszédekben melyek a megütszelt eddigi működésére vonatkoztak, élénk képet tártak élénkbe, azon közigazgatási kiváló hivatalnokunknak, ki már több lustrumon át szolgálja a megyét. A fáklyászene végével a közönség a Rákóczi-induló hanzjai mellett elszólt, hogy részt vegyen a Weifert-sörházában adott banketen, melyen mint egy-105-en vettek részt. Felköszöntésekben nem volt hiány.

* **A görög keletiek vizkeresztje.** Mint rendesen, úgy tegnapelőtt is, nagy pompával ülték meg a szerbek, nagy ünnepeket: a vízszentelés-ünnepeket, melyen a város előkelői testületileg is részt vettek. A körmenet, a nagy sár miatt elmarad, vagy is a templomban tartatott meg.

* **Évi kimutatás** a magyar sz. korona országai vörös keresztgyelete pancsovai városi választmányának 1883. évre szóló jelentéséhez. I. A tagok száma: 215. Ezek közül 51 alapító, 144 rendes és 20 rendkívüli tag. II. A vagyoni állapota: 1882. év végével 660 frt. 32 kr. ebből a központi alap illetménye 149 frt. 17 kr. 1883. évi bevétel 439 frt. 11 kr. ebből a központi

A tudós hetes.

(Magánjelenet.)

Irta Grandjean M. A.

Magyarította:

Udvardi Sándor.

(vége.)

(Csengetnek egyet.)

Egyszer? — Semmi közöm hozzá. Hál' istennek, nekem háromszori csengetés dukál. — Én, mint a vasút, csak a harmadszori csengésre indúlok... Igen, mit is akartam csak mondani... igen: már akár hiszik, akár nem, de valóigaz, hogy egy vendéglőbeli hetes lassan — lassau rájön mind arra, ami azokban van, a kik a lábballiben vannak.

Mechánikus munka annyi áll: az ember esze nincs mindig ott, hol a keze; hanem az ember azért szép rendbe sorakoztathatja — már nem a eszimat — hanem a gondolatait.

Az emberek nem mind egyformák, ahogy a lábballik sem egyformák. Egyik magas állásu, a másik alacsony. Egyiknek finom a bőre, a másiké vastag. —

De hát elő is kéne már szedegetni. — „Kicsivel szokás kezdeni.” — Nohát. — Itt ezek a női cipőcské, azé a gyönyörűséges kis fiatal leánykáké, a 12. számú szobából. Gusztus csak ránézni is. Alig mer az ember hozzá nyulni, már, értem, a cipőjéhez. — Ha ezt a kis „eszem meg” cipőt látom, színt a szemem előtt lebeg az az iczi-piczi lábaeska, persze, cipő

alap illetménye 142 frt. 45 kr. Összesen 1099 frt. 43 kr. ebből a központi alap illetménye 291 frt. 62 kr. Kiadás 1883. évben: a) központi alapnak 149 frt. 17 kr., b) egyleti czélokra 26 frt. 50 kr. c) kezelési kiadások 12 frt. 29 kr. összesen, 187 frt. 96 kr. Marad 1883. év végével 911 frt. 87 kr. ebből a központi alap illetménye 142 frt. 25 kr. Pancsova 1884. évi január hó 1-6 napján. Christián Antal elnök, Szokolay Daniél pénztárnok, Fritsch Fülöp, Radda Frigyes számvizsgáló bizottsági tagok.

* **Kitüntetés** Pechan József, reichenbergi tanár, Pechan Antal helybeli köteles fia, a bécsi villamos-kiállítás körül szerzett érdemeiért a Ferencz-József-rend lovagkeresztjét kapta.

* **Az egyiptomi szembetegség** (trachoma) tanulmányozása végett vidékünkre kiküldött Feuer Nathaniel orvostudor betérjesztett jelentéséből kitűnik, hogy Torontálmegye alibunari, pancsovai és Antal-falvi járásaiból berendelt 74000 lakos közt talált 4228 teljesen kifejlett s 721 kétséges természetű trachomában szenvedő beteget, kik nagyjábólra szerbek s leginkább a régi határvidékekhez tartoznak, hova e bántalom Olaszországból visszatérő katonák által huzcoltatott be. A kiküldött orvos azonban több ízben azt is tapasztalta, hogy a fiatal legények a besorozás előli menekülés végett maguk fertőzik meg szemüket a járvány anyagával. A két leküldött orvos a legfeszesebb pontokon teljes buzgalommal működik, de még legalább hat szemész kellene, hanem dacára a jó díjazásnak, az orvosok nem igen vállalkoznak a lemenetle. A pancsovai és nagybecskereki kórházak mellett kisebb szemészeti osztály állított fel oly szembetegek számára, a kik műtétet igényelnek, vagy pedig a kik az orvosi rendelést otthon nem akarják teljesíteni. A honvédeket és közös hadseregbeli katonákat illetően az az intézkedés történt, hogy a trachomások, ha a baj a fejlettségnek bizonyos fokára eljutott, nem bocsátatnak haza, hanem kórházilag gyógyíttatnak, a kisebb fokban bántalmazottak hazabocsátatnak ugyan, azonban arról a hatóságok egyidejűleg értesítettek, hogy a hazaérkező szembeteg azonnal gyógykezelés alá vétessék.

* **A pancsovai magyar dalkör** 1. évi és hó 20-án (a tagok megkivántató számának meg nem jelenése esetére) t. hó 27-kén délutáni 2 órakor a városi háza nagy termében megtartandó évi közgyűlésének napirendje: 1. A választmány évi jelentése. 2. A pénztárnok évi zárszámadása. 3. A leltárnok jelentése. 4. Az alapszabályok megváltoztatása iránti indítványok tárgyalása. 5. A választmány lemondása és új választmány választása. 6. Indítványok tárgyalása. Pancsován 1884. évi január hó 15-én. Barbierik Titus a dalkör titkára.

* **A pancsovai m. kir. állami selyemfonó gyár** eddig összesen 2600 kiló selymet állított elő. A gyár működését 1883-ban július 7-kén kezdte meg s december 6-án fejezte be. A tiszta jövedelem még teljesen biztosan meg nem állapítható, de valószínűleg kilónként 2 frt. 80 kr. és 3 frt. közt fog váltakozni. Bezerédj Pál miniszteri meghatalmazott utolsó jelentéséből még a következőket emeljük ki: Az országos selyemtenyészési intézet a szederfatenyészés ügyében négy év óta a következő intézkedéseket

nélkül. — Csókolni való lehet. Ezeket szemeltemességgel kell rendbe hozni.

Ah ezek lackezipők! — Itt, nix suvix! —

Ezek a 3-ik szobában lakó báró úrficska cipelői. — Elegans formájú, tiszta... mindamelllett — tudja a golya — nem jöhetnek tisztába — vele. Éppen olyan mint a cipője: finom; a torka nagy, a feje meg szűk. — Sarkalatos hibái vannak. Ez a talp is olyan vékony mint az erkölcsi alapja. Nem esoda, ha hamar elfog romlani. Lehet, hogy idestova, hallunk valami cizfrát a bárókáról — ha ő ugyan — a z.

Ehín egy pár magyar esizma. Szervusz brüder! No, manapság az ilyen esizma is fehérholló, pedig csak fekete; hát még a sárga! — Bizon, amióta a magyar átvette a lajthántali civilizációt, ebben a tekintetben is a rövidbebbet húzta. Már én csak magyar maradok tétőtől talpig. — Bizonyosan valami esángói; mert nekünk csak azóta van egy kis magyar világunk; ezenkívül magyar is vagyunk, nem is.

Ez meg itt hegymászó esizma, a 10-ik szobában lakó turista úréi. — Uram bocsá! Nevetelném. — Hogy ez az úr a Kárpátokat csak a mappán látta, meglátszik a esizmája talpán. Ez a jó ember magamagát teszi bolonddá. Fogadni mernék, hogy még nem látott hegyet, legfeljebb az orra hegyét, ha ugyan lát odáig. S ő mászott volna? Igen, a földszintről az emeletre. Hancem azért aki el nem hiszi neki, hogy ő mászott, annak rögtön képes a fejire mászni. — Jegeshegytetők! Haha! — Jégre vitték már nem egyszer, annyi bizonyos, — elég ostoba hozzá.

tette a végül, hogy a selyemtenyészési ipar terjedését felette gátló szederfahiányon segítsen. Kiosztott 1880. óta 1831 liter szedermagot, 29,564 szederfát és 500 db. szederfacsemetét, ezenkívül 8500 db. nyomtatott utasítást a szederfatenyésztről és minden alkalmas módon felhívta a közönséget, hogy az ingyen kiosztandó szedermag és utasítás megnyerése végett jelentkezzenek. A községi faiskolák rendezése czéljából a járási faiskola-felügyelők intézménye Bács-Bodrog, Fehér, Krassó-Szörény, Temes, Tolna és Torontálmegyékben létesítettett. Nyitra, Sopron és Veszprém megyékben már régebben életbe léptek azok. A mi az intézetnek üzleti vállalatát illeti, az a petekészítésnél kezdődik és a selyemnek Milanóban vagy Lyonban való eladásával végződik. Az üzlet két fő részre oszlik n. m. a gubók előállítására és a gubók feldolgozására. A mi a termelt gubók mennyiségét illeti, az 1880. óta tetemesen szaporodott, mert az 1879-dik évben termelt és összesen 2809 forint 89 krajczárért beváltott 2507 kiló gubóval szemben az 1883-dik évben a gubótermelés már 72,142 kiló és 86 dekara szaporodott és a tenyészőknek 78,185 frt. 11 kr. fizettek ki beváltási ár fejében. A termelt gubók minőségét illetőleg az utolsó években határozott javulás állott be. A selyemtermelés jövedelmezőségét a termelők nézve fényesen bizonyítja az, hogy az 1883-ik évben Bács-Bodrogmegyében 42,626 frt. Sopronmegyében 7,880 frt. Temesmegyében 1,441 frt. Tolnamegyében 10,918 frt. Torontálmegyében 7,401 frtot., összesen 70,278 frtot. fizettek ki gubóbeváltási ár fejében.

UJDONSÁGOK.

A főrendiház ülése. Jan 12. A másodlik nagy csatát is megvívta, a keresztény-zsidó házasságról szóló javaslat másodszer is megbukott a főrendek házában. Az ellenzék, mint mindig kezdettben látszott, voltaképp fölöslegesnek találta a vitát, csak szavazni szeretett volna. Nem hallgatta figyelemmel még a saját szónokát sem és csupán egy, bár jeles szónok beszélt az ő soraikból, míg a kormánypartból nyolcan szálltak sikra a javaslat védelmére. Fáradságuk azonban meglehetősen kárba vesztett, mert az ellenzék türelmetlenül zajongott, senkit sem akart kihallgatni s minduntalan elállást, szavazást sürgett. A szavazás rendkívüli izgalom, lázas feszültség közt folyt le. Minden második ember jegyezte a szavazatokat. A főpapok, kiknek soraiban ezuttal Mihalovics zágrábi bibornok-érsek is jelen volt, természetesen mindyájan a javaslat ellen szavaztak. Jó ideig mindkét párt bizott, az intézők fáradhatatlanul jártak, keltek s mindkét párt megjelenezte egyes kiválóbb tagjait. A kormánypart herceg Coburg Fülöpöt, hg. Batthyány Ödönt, gróf Andrássy Gyulát, sat. éljenezte meg, az ellenzék különösen az indigenák közül a velők szavazókat: a Liechtenstein, Windischgrätz, Schwarzenberg hercegeket, kiknek szavazatát egyébiránt a javaslat mellett szavazó indigenáké jóformán ellensúlyozta. Az országgyűlés közl. kettő: Cziráky János és Szapáry Géza grófok szavaztak a javaslat ellen, a többi mellette; a főispánok közül csak gróf Szapáry István mondott nemet. Kettő: herceg Esterházy Pál és Lonovics József távol volt, a többi mind a javaslat mellett szavazott. Mikor a

Dicséretessék a Jézus Krisztus! ... ezek a kanonok úr eszmei, aki a 7-ik számú szobát lakja. Milyen magas szárú. A papi dolgok rendesen magasak. S nem engedik magukat megrovidíteni: — a nagyok legkevésbé. — S hova mindenüvé be nem lép az ilyen egyházi eszme, ahol az ember el se várná, gyakran olyan helyre is, ahol semmi keresni valójuk. Hja! — ilyen eszmákkal — szabad; hogy állana beljűk a szima. — De jó izmosak, nem egykönnyen kopnak.

(Kétszeres esőngetés.)

Csak kettő! — Ez a szobalyánynak szól! — Hm! — Ez a pár egy agensé, a 14-ik szobából. Jó piszkos, — úgy látszik ez egyszer volt oka piszkolódni. Annak örvendek.

Ezelőtt kocsin járt, fiakkerezett. Most gyalog baktat. Összehuzza magát, mint ez a bőr.

Szegény! hiába jár, kel. — nice kel. Itt se néz ki semmi; legfeljebb majd az ő nagylába ujjá.

Itt még egy pár cipő. Ugyanesak terpeszkednek, éppen mint a gazdájuk önagsága, a vastag báróné, ki a 8-ik számú szobában lakik vagy három hete a generálissával. — Látni való szentöl-szembe a cipőről, hogy férjével hadi lábón áll; aztán nagyon hasonlít a papucsához.

A generálissról állítják, hogy nagy jószág van. No, a felesége tisztességes egy jószág. Bevezelik azt is, hogy ezelőtt protestans volt s a feleség térítette a katolikus hitre. — Ezért van olyan pápista színben.

Olyan jámbor szegény, mint a ma született bárány. Nem is lesz belőle arany gyapjas lo-

a grófok leszavaztak, az ellenzék vagy ötven szavazatnyi többségben volt. A Zichyek, tizenöt, mind a javaslat ellen szavaztak, ugyszintén az Esterházyak, Dessewffyék, Pongráczok. Gróf Széchenyi Béla igennel szavazott s ekkor futty halatszott. Az elnök boszusan kérde, mitéle hang ez? Gazdája persze nem akadt. Derűtség is volt, mikor egy gróf Ottentels-Gschwindt szavazott és több felől kérdezték: Ki az? A bárók szavazása alatt javult a kormánypart állása, az ellenzék többség mint inkább fogyott, még azt is lehetett hinni, hogy a többség elfogadja a javaslatot. Az izgatottság pererül perere növekedett, míg végre, ötnegyed óráig tartott szavazás után, a csata el volt döntve s az elnök kihirdette az eredményt: a javaslatra szavaztak 191-en, ellene 200-an, tehát a javaslat kilenc szóval megbukott. A győzelmes ellenzék roppant éljenzéssel fogadta az eredményt, melynek kihirdetése után a ház még kimondta, hogy most is indokolás nélkül küldi vissza a javaslatot az alsóháznak. A győztesek fölhevülten, a javaslat barátai elkomolyodva távoztak a tereméből.

A horvát tartománygyűlésben csak úgy özőnik a sok szítok-szó. „Buták,“ „Gazemberek.“ „Árulók.“ „Rabszolgák“ szép egyvelege mulattatja a jelenlevőket. Quo usque tandem...?

Az égvöröslés tünetmánya tiszta, felhőtlen estében még mindig látszik, ugyanoly átható fényvel, mint a mikor először jeletkezett. A legkülönbözőbb vidékeken is napról-napra látják. Ujvidéken például e hó 11-én oly intenzív volt az alkonyi pirkulat, hogy még a ragyogó esti esifog is biborszínre festette.

A pápa öröksége. Rómából érkező hír szerint egy angol urú, a ki eddig is évenként négyezer font sterling péterfillért küldött a pápának, 480,000 font sterling vagyona általános örökösévé XIII. Leó pápát tette. Az urnó e hó 1-én halt meg és a szent atya állítólag már is elküldte egyik öcsesét és Cataldi mounsignort Londonba, fölvenni a közel öt millió forintnyi örökséget.

Új postalopás történt Temesvárt. A temesvári postahivatalból eddig ismeretlen tettesek tízezer-ezer forintot tolvajlottak el. Az ellopott összeg kisebb-nagyobb bank- és államjegyekből állott. A budapesti postaigazgatósághoz Temesvárról távirati jelentés érkezett az esetről, mely ott rendkívül nagy feltűnést okoz.

Báró Nopcsa László a sokat élt, sokat működött, híres és hírnedt erdélyi főúr élte 90-ik évében elhunyt. Hogy feltűnő személyiség volt, mutatja, hogy még regényhősnek is bevált. Legalább öt gondolták rejtőzködni Jókai „Szegény Gazdagok“ című regényének Fekete álarca a alatt.

A bakancs diadalmas lett az egész hadseregben. Elhatározták, hogy ezentul az összes csapatokat a magyar ezredkéhez hasonló lábbelivel látják el, azzal a különbséggel, hogy a cipő nem fűzött, hanem — időkímélés okából — kapesos lesz. A nem magyar és vadász ezredkebe próbakép behozott eszima végkép megbukott, 24000 véleményes jelentés közül csak 240 szolt a eszima mellett, a többi mind ellene. Ezen kívül a takarékoság elve is a bakancsot pártolja, mert a hosszszáru eszima igen drága. Lábfájós katonák számára gyékénytalpu vászoncipőket fognak alkalmazni, mint ez már a 72-ik (Crenneville) ezredben használatban van.

— Itt vannak a cipői. El vannak puhítva, éppen mint ő. Hogy meglátszik, hogy a feleségét a balkanján viszi, balról kopott még a sarka is. Balfogás minden tekintetben. — Minek is hordja setálni. Nem elég a ballépésből — egy? De — pszt! — ez az ő Achilles sarka.

Még csak arra volnék kíváncsi, hogy ez a talp mitéle hőstettekről tudna mesélni?! —

Igy la: készen vagyok. Az ember csak sokat végezhet, ha megadja magát: — s én most sokaknak — megadtam. De hát ennek az az oka: mert én elméledő természetű vagyok...

Mert kezemmel míg ezt teszem,
Azt hiszik, hogy áll az eszem,
Óh nem, épp ellenkezőleg,
Amialatt a cipőket —
Tisztogatom — ábrándozok —
Szinte mulatságos dolog.

A divatról.

Ime, néhány párisi öltözék leírása, mely mostanság ugyszólván mindenütt látható.

Először is egy fekete satin-duchesse-ruha. Az előrészt sima, alant egy 25 centimeter széles préseltbárony-sávval, melyet 3 kis satin-duchesse-plissé környez; fönt a két kis rövid satin lebentű hátul felhuzatik a mély ráncok alatt, egy mint fentebb megmondottam volt. E ráncok eleje hasonlólag bárony-sávval díszítettik, mely összeér a kötényszerű betéttel, ep úgy mint a három satin-plissével. Préselt bárony csucos derék, és szivalakban kivágott satin-mellény, a derékra kihajló vagy satinhajókakkal.

IRODALOM.

A magyar tudományos akadémia jan. 14-ki ülésén értekeztek: Wenzel Gusztáv: „Kritikai tanulmányok a Frangepán-család történetéhez.“ — Ortvay Tivadar: „Egy állítólagos római mediterrán út Pannoniában.“

Arany Janos balladáiról tartott a héten előadást Szász Károly a budapesti V. ik kerületi polgári körben. Kitejté, hogy Arany a műballadát a népballadából teremtette és ezt a műfajt épen úgy ellátta örök szépségű példákkal, mint Petőfi a dal-műfajt. A magyar balladákról csaknem mindannyian más nemzetek balladái után indultak. Minden balladaköltészet az illető nemzet népballada-költészetéből fejlődött és annak a nemzetnek igényeivel, szokásaival, természetével megegyezik. A mi ballada-költőink, más nemzetek balladái véve például, nem voltak eléggé magyar ballada-költők. Arany volt az első, a ki elvesve, eltanulva a magyar népballada sajátosságait, azok ismerete alapján teremtette meg a magyar műballadát. Egyébiránt — mint Gregus Ágost mondta. — nincs az elbeszélő költészetnek egyetlen műfaja sem, a melyre Arany költeményei között példát találni ne lehetne. Arany balladáinak mintaszerűsége mellett is, mindig első tekintetre föltűnik azok eredetisége. Tárgyait vagy a történelemből vagy a saját fantáziájából merítette, de a népballadák mintájára dolgozta fel. Nála meg a reminiszcezenziák is ritkák, a mi pedig más költőnél olyan gyakori, nála minden eredeti. Tárgyait is úgy választotta meg, hogy a népballada mintája szerint való feldolgozásra alkalmasak legyenek s a melyek drámai alakításra alkalmasak. Végül az előadó Arany költeményeiből több balladát olvas fel, előadásának illusztrálására.

Hunfalvy egyetemes földrajza. („Dél-Európa, különös tekintettel a néprajzi viszonyokra,“ írta Hunfalvy János. Ára 5 frt.) Hunfalvy János öt kötetre tervezett egyetemes földrajza az akadémia támogatása mellett indult meg. Az első kötet címe: „Dél-Európa, különös tekintettel földrajzi viszonyainkra.“ 48 nagy ívet (767 oldal) foglal el. Az első kötet Európa általános viszonyainak, földrajzi helyzetének, éghajlatának, természetrajzi képének, régi és mostani népeinek és államaiknak feltűntetésével kezdődik. Követi ezt a részletes ismertetés és pedig Európa déli részéről, a három nagy félszigetről: a Balkánfélszigetről, Olaszországról és Spanyolországról. Földrajz, történelem, népismeret, a kereskedelem fő lényege együtt van ezekben. Az egyes fejezetek elején Hunfalvy mindig följegyzi azokat a műveket, melyek ugyane tárgyval foglalkoznak a földrajzi irodalomban, s melyeket maga is használt, vagy azért, hogy elfogadja véleményüket, vagy hogy szembeállítsa azokat egymással, avagy pedig a legújabb megállapodásokkal rontsa le az eddigi felfogást. Így aztán a földrajzi irodalomnak mintegy történetével is foglalkoztat bennünket. Gazdag a munka a művelődési és néprajzi mozzanatok méltatásában is. Ezzel járván egyszerű mind a földségek tagozatainak magyarázata, a geologia théziseit is föleleli és alkalmazza. Gyakran egész művelődéstörténeti tanulmányokat találunk a városokról, egykori jelentőségükről, társadalmi befolyásukról, a megváltozott helyzet okai-

Látogatási öltözék: Csikos pékin-szoknya satinból és szürke báronyból, egy alsó ruhára téve, mely két kis szürke satin plissében végződik. A második pékin-szoknyára, nagyon rövid szürke indiai kaszmir panierék jönnek; ezek vagy selyem pontokkal himzették, vagy simák; vagy mély ráncokhoz erősítettnek, melyek kidudorodást képeznek, és a szoknya mindkét oldalán egy szalagesokor-lajtörjával megerősítettnek.

Estélyi öltözék. — Egyszín satin-merveilleux szoknya, oly alsó szoknyára téve, mely kivagdalt faillebrodrossal végződik. A második szoknya hosszabbra és bővebbre van szabva, mint az alsó ruha, és helyenkint égszínké rójos zseniliarózsákkal huzatik fel. Sima, mély ráncokba rakott satimmerveilleux redőzet.

Báli ruha fiatal leányok, fehér angol erépeből. Nagyon könnyű szatin-alsóruha, melynek szélére három kis szatin fodor jön. Sima szoknya angol erépeből, három függőleges 5—6 centimeter széles és egymástól hasonló távolban levő, lapos redővel díszítve. Rövid angol erépe-panierék, a erépe-redőzet alatt felhuzva, mely a kidudorodást helyettesíti. Sima szatin-derék, kerek övvel, melyre angol erépeből „à la vierge“ redőzet jön.

A fehér svéd keztyűk ma nagy bálóknak tartatnak főm, legszivesebben viselik testőr-formában, azaz nyilással a kéz esuklójánál, főm három gombbal begombolva. A szokásos színtű svéd keztyű, minden más szín felett előnyben részesül színházi, kisebb estélyekhez, ebédkehez való öltözékekhez, sőt virágos szívű ruhákhoz is.

Madame.

ról, s bő statisztikát, mely a területekről, népeségről, kereskedelemről, iparról adja meg az utbaigazítást. A kép, melyben Európa általános viszonyait festi, s mely a nagy munkát megkezdi, rögtön felmutatja, mily sokféle tudást von egybe Hunfalvy s mily tartozékkal kerekíti egészszé a földrajz egyetemes ismereteit. Európa neve, határai, tengerei, alakja, nagysága, tagozódása, felszígetei és szigetei, partfejlődése, földrajzi fekvése és világhelyzete, domborzati viszonyai, éghajlata. nővényei, állatai, régi és mostani népei: ezek annyi tanulságot tesznek arról, hogy a föld, az otthon, a haza mennyire a természeti feltételek szerint alakítja az életet, a civilizációt, s új tényezők mily erővel ragadják el az életet tovább és tovább. Hunfalvy munkája olvasni is kellemes. tanulni pedig sokat és alaposan lehet belőle. Tudományos irodalmunk egyik legszebb művének megindulását jelenti be az első kötet.

„A honfoglalás éve,” írta Salamon Ferencz. E 48 oldalra terjedő füzetben, a derék történetirő azokat az érveket sorolja elő és vitatkozik más véleményekkel, melyekre támaszkodva ő a honfoglalás évét 898-ra teszi, s ettől számítva kivánna az ezredéves jubileum megünneplésének idejét is kitűzni. Salamon tudvalevőleg a „kisebbséget” képviseli felfogásával az akadémia történeti bizottságában, mely a honfoglalásról fenmaradt írott emlékek dátumait oly ingadozóan találja, hogy azokból egyet sem tart kritikailag elfogadhatónak. Az akadémia a kérdés (melyet a közoktatásiügyi miniszter intézett hozzá az ünneplés készüldésekre való tájékoztató végett) még maig sincs eldöntve. A füzet az Athenaeumnál jelent meg.

„Az életből” ezimen két kötet elbeszélést adott ki Fanghné Gyujtó Izabella, kinek nevével gyakran találkozunk a jobb szépirodalmi közlönyökben. A két kötetben összesen hat jól válogatott darab van ama számos elbeszélés közül, melyek a termékeny írónőnek nevet szereztek a szépirodalomban. Az első kötet négy elbeszélést ad: „Mikor a szél süvölt,” „Kötya Pali,” „Nagyvilági vendégek,” „A második” cím alatt; a második kötet pedig egy nagyobb terjedelműt: „A szinifalak mögött” s e kötetet kiegészíti az „Emlékezés a magyarok párisi kirándulására 1883-ban,” mely az írók és művészek társasága által tavaly rendezett ut fűeseményeit írja meg, de a gyűjtemény semmit sem vesz vele, ha az nincs is benne. Az elbeszélésekben Fanghné az érdeket eléggé felkeltő mesét nyújt, a fordulatokban, fejlesztésben sem hiányzik a lelemény, az alakokat is jól rajzolja, s az előadásban az élet iránti megfigyelő tehetség nyilvánul. Két kötete valószínűleg olvasott szépirodalmi könyv lesz. Az „Athenaeum” társulat nyomdája eszinosan állította ki s ára 2 ft. 50 kr.

„Calderon élete és művei,” irodalomtörténeti tanulmány; Baumgartner nyomán írta Jankovich Gyula. A 34 lapra menő füzetke a kitűnő spanyol költő életrajzát adja elő s drámáit sorolja föl. Ára 50 kr. s Aigner Lajos könyvkereskedése utján kapható.

„Idézetek tára,” havi füzetek, szerkeszti Dvorzák János pécsmegyei áldozár. Segédkönyv a tanuló ifjuságnak, és az idézetek egész tárháza a bibliából, koránból, vallásos könyvekből, klasszikusokból, költőkből, példabeszédekből, híres emberek mondásaiból. Az első évfolyam utolsó harmas füzet (10—12 füzet) most jelent meg egy kötetben s ára 90 kr. Az új folyamra 3 frtjával, vagy évnegyedre 80 krjával lehet előzetni Budán, Donáti-utca 3. szám.

HIRDETMÉNY.

A törvényhatósági bizottságnak az 1870 évi XLII. t. cz. 28 és 29 §§. ai értelmében leendő kiegészítése végett a f. hó 4-én 1 sz. a kelt közgyűlési határozat alapján a kiegészítő, illetve pótválasztás 1884 évi február hó 3-án fog, még pedig az első választó kerületre nézve a városi tanács teremben, a második választó kerületre nézve ellenben az alsó városi szerb-közönségi iskolában (starczovai úton) megejtetni.

Új, az az 6 évre 16 bizottsági tag lesz választandó, mely számból a fennebbi törvény 26 § a szerint a választó kerületek mindegyikére 8 esik.

Pótválasztás utján ellenben az I választó kerületben 1 és a II kerületben 2 bizottsági tag lesz 3 évre választandó.

A törvényhatóságok rendezéséről szóló törvény 35 § ához képest mindkét választó kerületben a választás reggeli 8 órakor fog megüjtetni és esti 6 órakor befejeztetni.

A választás az 187 évi XLII t. cz. 33 § a szerint személyesen beadandó szavazatlappal fog történni.

Végül — figyelemmel a sokszor hivatkozott törvény 30 § ára közzétételét, hogy az 1884 évre szóló virilisek névjegyzéke a legutóbb történt összeállítás s jóváhagyás szerint a következő legtöbb adót fizetőket tartalmazza: Poppovits A. E. Weifert Hugo, Weisz Henrik, May Márk, Graff V. Armin, Csuresin Wásza, Krancsevics Athán, Knotz Adolf, Rehák Lukács, Dragicevics Lázár, Gramberg Nándor, Weifert Ignác, Manno György, Gramberg Adolf, Radda J. Mihály, Fischer András, Prohaszka Péter, Zsivanovics Proka, Panajoth Pál, Kohn Mór, Rieger Ignác, Vaszilyevics Szilárd, Bachmann Antal, Heiser József, Nikolits Bogolyub, Graff János Pál, Dr. Gadyanszky Lyubomir, Bauer Ferencz, Krancsevics Mihály, Wittig-schlager Károly, Wiedmann Mihály, Fischgrund Adolf, Pollatschek Lajos, és Weifert Gusztáv.

Kelt Pancsován tíf. város tanácsánál 1884 évi január hó 5-én

Chrisztian A.
polgármester.

HIRDETMÉNY.

A nagyméltóságú kir. pénzügyministeriumnak 1883. évi november hó 1.-jén. 64.042. sz. a. kelt rendelete folytán a következő egyenes adókra vonatkozó bevallások a városi adóhivatalnál adandók át és pedig:

1. Az 1884. évi január 15-ig bevallandók a kereset adó III. és IV. osztálya, a tőkekamat és járadékadó, illetve Pancsován ezen adókat helyettesítő jövedelmi adó alá tartozó jövedelmek.

2. 1884. január havában bevallandók az általános jövedelmi pótdóról szóló 1885. évi XLVII t. cz. 4. §, 6. pontjában említett, ezen adó nem kivételénél tekintethe veendő adóssági kamatösszegek. Ezen vallomásokban előforduló oly kölesönökre nézve, melyeket a vallomástevő adózó hiteltelzetten foglalkozó pénzügyintézetektől vett fel, a vallomás jegyzet-rovatában kitüntetendő azon összeg, mely az eredetileg kölesön vett és bizonyos évek alatt törlesztendő tőke összeg után a kötvényben megállapított kamatláb szerint kamat gyanánt egy évre esik.

3. 1884. február havában tartoznak a hadmentességi díjról szóló 1880. évi XXVII t. cz. 13- §-ának 8. pontjában említett véd-kötelesek, — kiknek a törvény 2. §-ának értelmében hadmentességi díj fizetési kötelezettségük 1884. évben még tart, a városi adóhivatalnál az e célra ugyanott nyerendő nyomtatványon bejelenteni:

a) nevüket és polgári állásukat,
b) lakásukat,
c) azon sorozó járás, illetőleg azon község nevét, melyben a törvény 1. §-ában felsorolt okok valamelyikéből ia hadi vagy honvédségheli szolgálat alól mentesek,
d) azon évet, melytől fogva a fölmentés számítandó és
e) a reájuk, esetleg azon családfőre, kinek családjához tartoznak, a megelőző évben állandó lakhelyükön, esetleg más községben is kivetett egyenes államadók összegét kimutatni. Ezeket kivül:

f) azon védkötelesek, kiknek hadmentességi díját a törvény 11. § értelmében a családfő fizeti. a családfő nevét és megelőző évi adóját,
g) azon védkötelesek, kiknek hadmentességi díját az ugyanazon törvény 11. § értelmében a munkaadó fizeti, — a munkaadó nevét és lakását bejelenteni.

Ha a munkaadó személyében azon idő alatt, mely a bejelentés beadása és a díj esedékességének napja (1884. évi október hó 1-ső napja) között lefolyt, változás állott be, ezen változást a védköteles ott, hol az

első bejelentést tette szintén bejelenteni köteles.

Azon védkötelesek, kik állandó lakhelyükön kívül adóval megróva nincsenek, megengedtetik, hogy azok a községi előjáróság előtt megjelenvén, vallomásukat ugyanott tollba mondassák.

4. 1884. évi márczius 15—30-iki időben bevallandók a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adó alá tartozó jövedelmek.

5. A pénzügyintézetek kötelesek az 1883. évi VII. t. cz. értelmében a náluk elhelyezett tőkéből folyó kamattjévedelmek összegét és pedig:

a) a kifizetett kamatok összegét a 1884. évi márczius, június, szeptember és december havának utolsó napján.

b) a tőkésített kamatok összegét félevenkint, és pedig 1884. évben január és július havának utolsó napján a kir. adóhivatalnak kimutatni és az ezen kamatok után járó adókat egyidejűleg beszoigáltatni.

6. 1884 évi június havában benyújtandók:

a) a vadászatra használható lőfegyverek iránti bejelentések a városi adóhivatalnál,
b) a vadászati jegy iránti bejelentések a városi polgármesternél.

Pancsován, 1883. évi december hó 1.-én.

Chrisztian A.,
polgármester.

Felelős szerkesztő: Wigand János.

Főmunkatárs: Dr. Fináczy Ernő.

Kiadótulajdonosok:

Wigand János és a „Beck & Koszanicz” cég.

HIRDETESEK.

Dr. Alföldi Izidor

lakik jelenleg starczovai utca a volt Dumitrov-féle házban.

Önkéntes végeladás!

Egészségi tekintetektől kénytelen vagyok összes árukészletemet eladni, árube bocsátom pedig figyelmébe ári ár alatt s különösen szive jóval a gy ajánlom a n. é. közönségnek a következő árusorozatot:

Kalapok és sapkák,

urak, gyermekek és katonaság számára, minden alakban, úgy szintén chapeau cla que;

Czipők és csizmák,

urak, hölgyek és gyermekek számára, lasting, lack, posztó, bőr- és atlaszból. Nagy raktárral

Férfi-fehérenemű

fehérben és színesben; úgyszintén gallérok, kézelők s legújabb divat nyak kendők;

Keztyük

a téli- és béli-saison számára;

Esernyők

selyem, clott, zanella és egyébből;

Muffok és gallérok

pézsma — nyul — majom — skung és jégmadárbőrökből.

Kaucsuk-esőköpenyek, gamaschnik, merinomellények és nadrágok; harisnyák és nadrágtartók;

női- és gyermek-köpenyek házibundák, zubbonyok nők számára, utazóbundák és csizmák.

5—4

Tisztelettel

PERLES LIPÓT